

ลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตัน (Duodenal Obstruction)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

ภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันคืออะไร?

โดยปกติ อาหารที่กินเข้าไปจะผ่านหลอดอาหาร กระเพาะอาหาร ลำไส้เล็ก ลำไส้ใหญ่ และขับอาหารที่ไม่ถูกย่อยออกจากร่างกายทางทวารหนัก ลำไส้เล็กส่วนต้น (duodenum) เป็นส่วนแรกของลำไส้เล็ก ในบางกรณีอาจมีการอุดตันหรือตีบแคบในบริเวณนี้ได้ การอุดตันอาจเกิดขึ้นได้สองรูปแบบ:

บางกรณี ท่อที่ควรพัฒนาเป็นลำไส้เล็กส่วนต้นยังคงเป็นท่อตัน และไม่เปิดเต็มที่อย่างที่ควรจะเป็น ทำให้เกิดการอุดตัน ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงอายุครรภ์ประมาณ 9-10 สัปดาห์ โดยอาจเป็นภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันแบบสมบูรณ์ (complete หรือเรียกว่า duodenal atresia) หรือเป็นการอุดตันแบบไม่สมบูรณ์ (incomplete หรือ partial) ซึ่งอาจยังคงมีน้ำในปริมาณเล็กน้อยเข้าสู่กระเพาะอาหารผ่านลำไส้เล็กส่วนต้นไปยังลำไส้ส่วนถัดไปได้

บางกรณี อวัยวะรอบลำไส้เล็กส่วนต้นทำให้เกิดการอุดตัน เช่น ตับอ่อนที่ควรจะอยู่ในตำแหน่งด้านหลัง กลับพัฒนาผิดปกติโดยพันรอบลำไส้เล็กส่วนต้น (annular pancreas) ทำให้เกิดการตีบแคบ

ภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันพบได้น้อยมาก โดยเกิดในทารกประมาณ 1 ใน 5,000 ราย

เกิดขึ้นได้อย่างไร?

ภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันอาจเป็นความผิดปกติที่พบเพียงอย่างเดียว หรืออาจเกิดร่วมกับความผิดปกติของอวัยวะอื่น เช่น หัวใจ ไต กระดูกสันหลัง กระดูกซี่โครง หรือลำไส้ส่วนอื่น

ความผิดปกติของจำนวนโครโมโซม เช่น กลุ่มอาการดาวน์ (trisomy 21) ซึ่งมีโครโมโซมคู่ที่ 21 เกินมา จะมีความผิดปกติของอวัยวะหลายระบบรวมถึงลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตัน โดยประมาณ 3 ใน 10 รายของทารกที่มีภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันจะเป็นทารกกลุ่มอาการดาวน์ และบางครั้ง การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมบางอย่างซึ่งอาจจะตรวจพบ หรือไม่สามารรถตรวจพบได้ เป็นสาเหตุทำให้เกิดภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตัน

ในทารกมากกว่าครึ่งหนึ่งที่มีภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตัน ไม่พบสาเหตุที่ชัดเจน

ควรทำการตรวจเพิ่มเติมหรือไม่?

คุณมักจะได้รับคำแนะนำให้ทำการตรวจเพิ่มเติมเพื่อหาสาเหตุของภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตัน การตรวจเพิ่มเติมจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การพบความผิดปกติของอวัยวะอื่นร่วมด้วย ประวัติการตั้งครรภ์และโรคประจำตัว รวมไปถึงผลการตรวจที่คุณเคยตรวจก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ คุณอาจได้รับคำแนะนำให้รับคำปรึกษาทางพันธุศาสตร์

การตรวจเพิ่มเติมเหล่านี้อาจรวมถึง:

ลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตัน (Duodenal Obstruction)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

- การตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์อย่างละเอียด (detailed ultrasound examination) เพื่อตรวจหาความผิดปกติของอวัยวะอื่น ๆ การตรวจอัลตราซาวด์สามารถตรวจพบความผิดปกติของทารกได้ แต่ไม่ทุกชนิด
- การตรวจอัลตราซาวด์หัวใจทารกในครรภ์อย่างละเอียด (fetal echocardiogram) เป็นการตรวจอัลตราซาวด์เพื่อดูรายละเอียดภายในหัวใจทารกในครรภ์
- การเจาะน้ำคร่ำ (amniocentesis) เป็นการเก็บน้ำคร่ำปริมาณเล็กน้อย เพื่อตรวจวินิจฉัยทางพันธุกรรมของทารกในครรภ์
- การตรวจคัดกรองดีเอ็นเอของลูกในเลือดแม่ (cell-free fetal DNA) เป็นการตรวจเลือดของคุณเพื่อวิเคราะห์เซลล์ของทารกในครรภ์ เป็นการตรวจคัดกรองทางพันธุกรรมที่ดีมากสำหรับบางโรค เช่น กลุ่มอาการดาวน์ แต่ไม่แม่นยำเท่ากับการเจาะน้ำคร่ำ

ควรเฝ้าระวังอะไรระหว่างการตั้งครรภ์?

ทารกที่มีลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันมีความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาระหว่างการตั้งครรภ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่จะแนะนำให้ตรวจอัลตราซาวด์เป็นประจำทุก 4 สัปดาห์

หากมีการอุดตันในลำไส้เล็กส่วนต้น น้ำคร่ำที่ทารกกลืนเข้าไปจะไม่สามารถผ่านลำไส้เล็กได้ตามปกติ ทำให้มีการสะสมของน้ำคร่ำรอบทารกมากเกินไป หรือเรียกว่าภาวะน้ำคร่ำมาก (polyhydramnios) การตรวจอัลตราซาวด์จะช่วยวัดปริมาณน้ำคร่ำ คุณควรรีบแจ้งแพทย์หรือพยาบาลผดุงครรภ์หากคุณรู้สึกว้าวท้องตึง หรือขยายตัวมากเกินไป มีปัญหาในการนอนราบ หรือรู้สึกหายใจลำบาก เนื่องจากอาการเหล่านี้อาจเป็นสัญญาณของภาวะน้ำคร่ำมาก ในกรณีที่รุนแรง แพทย์อาจแนะนำให้ทำหัตถการระบายน้ำคร่ำ (amnioreduction) ซึ่งเป็นการใช้เข็มขนาดเล็กดูดน้ำคร่ำปริมาณมากออกจากถุงน้ำคร่ำเพื่อลดอาการไม่สบายและลดความเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด น้ำคร่ำที่มากเกินไปจะทำให้มดลูกขยายตัวมากเกินไป และกระตุ้นให้เกิดการคลอดก่อนกำหนด คุณควรแจ้งแพทย์หรือพยาบาลผดุงครรภ์ทันทีหากคุณมีอาการเจ็บครรภ์ถี่ขึ้น ปวดหลังช่วงล่างเหมือนปวดประจำเดือน มีน้ำเดิน หรือรู้สึกว้าวท้องตึงขึ้นเป็นพัก ๆ การทราบล่วงหน้าจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนดได้

ทารกในครรภ์ที่มีภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันร่วมกับความผิดปกติของอวัยวะอื่น ๆ อาจมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตเฉียบพลันสูงขึ้น บางการศึกษาพบว่าภาวะนี้อาจเกิดกับทารกได้มากถึง 1 ใน 6 ราย ดังนั้น แนะนำให้ตรวจติดตามการตั้งครรภ์ในศูนย์ที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง แม้ว่าการป้องกันการเสียชีวิตของทารกในครรภ์อาจไม่สามารถทำได้

มีผลต่อทารกหลังคลอดอย่างไร?

ปัญหาหลักของทารกที่มีภาวะลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันคือ ไม่สามารถย่อยอาหารหรือนมที่กลืนเข้าไปได้ โดยทารกจะอาเจียนออกมาเพื่อระบายแรงดันในกระเพาะอาหารและลำไส้ บางรายอาจมีความผิดปกติของอวัยวะอื่น ๆ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับโครโมโซมร่วมด้วย ซึ่งอาจทำให้มีภาวะแทรกซ้อนมากขึ้น ผลลัพธ์ของการรักษาขึ้นอยู่กับชนิดของความผิดปกติอื่น ๆ ที่มี

ลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตัน (Duodenal Obstruction)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

ทารกหลังคลอดจะถูกส่งตัวไปยังไอซียูทารกแรกเกิด (NICU) เพื่อตรวจประเมินและรักษา ทารกอาจได้รับการตรวจเพิ่มเติมเพื่อยืนยันการวินิจฉัย และตรวจหาความผิดปกติอื่น เมื่อทารกอยู่ในภาวะที่ปลอดภัย ศัลยแพทย์จะทำการผ่าตัดเพื่อแก้ไขการอุดตัน และทำให้มีทางเชื่อมต่อระหว่างกระเพาะอาหารและลำไส้เล็กส่วนต้น ทารกจะต้องอยู่ในไอซียูทารกแรกเกิดเป็นเวลาหลายสัปดาห์เพื่อฟื้นตัวจากการผ่าตัด หากทารกเป็นกลุ่มอาการดาวน์ ซึ่งอาจมีความผิดปกติของอวัยวะอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวใจร่วมด้วย ทารกอาจต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลนานกว่าทารกที่ไม่มีความผิดปกติทางโครโมโซม

โดยทั่วไป ทารกที่ได้รับการผ่าตัดแก้ไขการอุดตันของลำไส้เล็กส่วนต้นที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ สามารถเติบโตและใช้ชีวิตได้ตามปกติ โดยไม่มีปัญหาสุขภาพในระยะยาว

จะเกิดขึ้นอีกหรือไม่?

หากไม่พบสาเหตุทางพันธุกรรม ความเสี่ยงในการเกิดซ้ำพบน้อยกว่าร้อยละ 1 หากพบสาเหตุทางพันธุกรรม ความเสี่ยงจะขึ้นอยู่กับลักษณะการถ่ายทอดทางพันธุกรรมนั้น ๆ การให้คำปรึกษาทางพันธุศาสตร์จะช่วยให้ข้อมูลเพิ่มเติมได้

คำถามอื่น ๆ ที่ควรถาม:

- ลำไส้เล็กส่วนต้นอุดตันเป็นชนิดที่พบได้บ่อยหรือไม่?
- พบความผิดปกติอื่น ๆ ร่วมด้วยหรือไม่?
- ควรทำการเจาะน้ำคร่ำเพื่อตรวจหาความผิดปกติของโครโมโซมหรือไม่?
- ปริมาณน้ำคร่ำปกติ หรือมากเกินไป?
- จะต้องตรวจอัลตราซาวด์บ่อยแค่ไหน?
- ควรคลอดที่ไหน?
- ทารกหลังคลอดจะได้รับการดูแลที่ดีที่สุดที่ไหน?
- สามารถพบทีมแพทย์ที่ดูแลทารกหลังคลอดล่วงหน้าได้หรือไม่?

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรยึดถือ คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ให้การรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: มกราคม 2021